

Besluitvorming Raad

Onderwerp

Openbaarheid

Zaaknummer

Datum voorstel

Ondertekening intentieverklaring GKB

Openbaar

2024-008730

19 maart 2024

Beslispunten

1. Kennis te hebben genomen dat er een intentieverklaring is afgegeven aan de GKB om de samenwerking voort te zetten per 1 januari 2025 en de voorkeur uit te spreken om zitting te nemen in de Raad van Toezicht.

Inleiding

Bij brief van 17 oktober 2023 heeft het bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Gemeentelijke Kredietbank Drenthe het voornemen laten weten om de GKB te verzelfstandigen. Het verzelfstandigen moet een einde maken aan een onevenredige financiële belasting van de drie GR gemeenten te weten Assen, Hogeveen en Meppel en het herstellen van een juridische onrechtmatigheid op grond van de aanbestedingswet.

Op 20 december 2023 heeft het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Gemeentelijke Kredietbank Drenthe het voorgenomen besluit genomen om de GKB te gaan verzelfstandigen en hiervoor een Stichting in het leven te roepen per 1 januari 2025. Dit besluit is gebaseerd op de uitgevoerde juridische en financiële analyse (zie bijlagen).

Over de continuering van de werkzaamheden van de GKB zijn wij per brief van 6 februari 2024 geïnformeerd. Op 5 maart 2024 heeft er een gesprek plaats gevonden met de huidige interim directeur van de GKB. In dit gesprek is het een en ander nader toegelicht. Op 7 maart 2024 heeft er een bijeenkomst voor alle GR- en DVO gemeenten plaatsgevonden over dit onderwerp. Om duidelijk te krijgen welke gemeenten voornemens zijn om ook na 1 januari 2025 diensten te blijven afnemen van de GKB, wordt er gevraagd om een intentieverklaring af te geven. Het college heeft de intentieverklaring ondertekend omdat de intentie aanwezig is om de samenwerking te continueren.

Beoogd effect

Duidelijkheid te geven of de gemeente Westerveld de intentie heeft om de samenwerking te continueren vanaf 1 januari 2025.

Argumenten

Bevoegdheid van het college

Het is een bevoegdheid van het college om een intentieverklaring te ondertekenen. Maar gezien de ontwikkelingen die op het onderdeel schuldhulpverlening spelen is het wel belangrijk om de gemeenteraad in deze ontwikkeling mee te nemen en u hiervan op de hoogte te stellen.

Intentieverklaring alleen een intentie of bindende afspraken

De vraag of wij gebonden zijn aan de intentieverklaring hangt volgens de Hoge Raad af van wat beide partijen over en weer hebben verklaard en uit elkaar verklaringen en gedragingen mochten afleiden, overeenkomstig de zin die zij daaraan in de gegeven omstandigheden redelijkerwijs mochten toekennen. Kortom wat hebben partijen bedoeld en wat mogen ze van elkaar verwachten. De GKB wil duidelijkheid krijgen met welk scenario rekening moet worden gehouden. Hoeveel gemeenten zijn bereid om de samenwerking aan te gaan per 1 januari 2025. De samenwerking met de GKB bevalt goed. Er zijn korte lijnen en afspraken zijn snel te maken en makkelijk bij te stellen. Daarnaast is een

medewerker van de GKB wekelijks aanwezig om samen met een ervaringsdeskundige de spreekuren te draaien. De inwoners van de gemeente Westerveld zijn ook gebaad bij een verlenging van de samenwerking. Overstappen naar een andere organisatie is spannend en risicovol. Vooral omdat hier het ook gaat om inwoners die verkeren in kwetsbare situaties. De intentie is dan ook aanwezig om de samenwerking ook per 1 januari 2025 voort te zetten. Dit betekent voor de gemeente dat de huidige producten kunnen worden afgenomen tegen het zelfde tarief (+jaarlijkse indexatie).

Duidelijkheid over de voortzetting

In de afgelopen jaren heeft er twijfel bestaan over de voortzetting van de werkzaamheden van de GKB. Dit heeft geen goedgedaan aan de organisatie GKB. In deze periode zijn een aantal gemeenten als klant vertrokken en ontstond ook verloop onder de medewerkers. Gevolg van dit laatste was dat relatief dure uitzendkrachten werden ingezet. Met de oprichting van de Stichting is het mogelijk om weer vaste medewerkers aan te trekken in plaats van uitzendkrachten en een gezonde exploitatie op te bouwen. Met het oog op dit laatste nemen de huidige GR-gemeenten hun verantwoordelijkheid en treffen een voorziening voor eventueel af te vloeien personeel als gevolg van de transitie (liquidatieplan). Daarnaast zorgen de GR-gemeenten bij de start van de stichting voor een weerstandsvermogen.

Weer voldoen aan de aanbestedingswet

Afgelopen jaren is ook duidelijk geworden, dat op grond van Europese regelgeving het zonder aanbesteding sluiten van overeenkomsten met de GKB onrechtmatig was. Om gebruik te kunnen maken van de regel om zonder aanbesteding of offerte traject, werkzaamheden te laten uitvoeren door een derde is het noodzakelijk invloed te hebben op het beleid en de exploitatie van deze derde. In dit geval de op te richten Stichting. Dit kan door onze gemeente te laten vertegenwoordigen in de Raad van Toezicht of het Bestuur. Bij een aanbesteding of offertetraject weten wij op voorhand niet welke organisatie de werkzaamheden in het kader van de schuldhulpverlening gaat uitvoeren. Dit heeft dus een risico in zich. Daarnaast zal een wijziging van uitvoeringspartner gevolgen hebben voor onze inwoners die op dit moment ondersteund worden door de GKB.

Keuze Raad van Toezicht of Bestuur

In de intentieverklaring wordt gevraagd op welke manier de gemeente invloed wil uitoefenen op de stichting. Dit is namelijk een voorwaarden om aan de quasi-inbesteden voorwaarden te voldoen. De voorkeur gaat uit om zitting te nemen in de Raad van Toezicht. Deze rol zal ook ambtelijk kunnen worden vervuld. De Raad van Toezicht is de werkgever van het bestuur, en het bestuur is de werkgever van de rest van de organisatie. De rollen van gemeenten en de Stichting blijven hiermee ook helder. De Stichting zorgt voor het reilen en zeilen van het 'bedrijf'. De deelnemende gemeenten zien hierop toe en sturen bij waar nodig. Bijkomend voordeel is dat de Raad van Toezicht niet ingeschreven hoeft te worden in het handelsregister. Dit is bij bestuurders wel het geval.

Kanttekeningen

Er zijn meerdere mogelijkheden

Het alternatief is het aanbesteden van de werkzaamheden of aansluiten bij een bestaande gemeenschappelijke regeling. Aanbesteden houdt in het doen van een marktverkenning en opstellen van een bestek. Ongewis is welke partij de werkzaamheden in het kader van de schuldhulpverlening dan gaat uitvoeren. Voorts of dit 1 partij kan zijn of wellicht verschillende partijen. Verschillende partijen is niet wenselijk omdat dit de samenwerking bemoeilijkt. Ook voor de inwoner is dit niet wenselijk omdat dit in de praktijk kan betekenen dat de inwoner met verschillende organisaties te maken heeft. Ook het kwaliteitsniveau van deze partijen is de vraag. Het gaat juist om inwoners die verkeren in kwetsbare situaties. Voor deze doelgroep is kwaliteit en betrouwbaarheid erg belangrijk.

Aansluiten bij een bestaande gemeenschappelijke regeling betekent verantwoordelijkheid nemen voor de uitvoering van de organisatie en risico's bij een eventueel exploitatietekort. Op dit moment is het niet duidelijk welke partij die schuldhulpverlening aanbied gebruik maakt van een GR.

Uitbreiding van de huidige GR

In het adviesrapport Pels & Rijcken staat ook de optie “Uitbreiding GR” genoemd. Echter daar blijkt anno 2024 (zo ook duidelijk geworden op de informatiebijeenkomst op 7 maart 2024) nog steeds niet voldoende draagvlak voor. Dit vanwege de vorm want toetreding en uitbreiding is complex en biedt minder flexibiliteit dan een stichting. De GKB geeft aan te streven naar een zo groot mogelijke deelname van de huidige DVO gemeenten (dit ook vanwege de robuustheid van de toekomstige organisatie). Een belangrijk uitgangspunt daarbij is dat alle deelnemers van de nieuw te vormen stichting op een gelijke manier en gelijktijdig in stappen.

Onduidelijkheid over de inhoud van de statuten.

De intentieverklaring geeft een overzicht hoeveel gemeenten willen blijven samenwerken vanaf januari 2025. Echter zijn de voorwaarden waarop wordt samengewerkt nog niet (geheel) duidelijk. Er worden statuten opgericht en deze zijn naar verwachting eind april 2024 gereed. In de statuten komt ook te staan hoe gemeenten kunnen uittreden en welke consequenties dit heeft. Wat wordt je opzegtermijn, betaal je een uitkoopsom? Wat als je later toe wil treden, moet je dan een bedrag inleggen? Wat is de rol van de Raad van Toezicht en het bestuur? Etc. Hoe groter de flexibiliteit er geboden wordt hoe kleiner het risico is voor gemeente om de samenwerking aan te gaan per 1-1-2025. Deze vragen worden duidelijk na de bekendmaking van de statuten. Dan pas kan besloten worden of een samenwerkingsovereenkomst aangegaan kan worden.

Financiële consequenties

Op dit moment hebben alle DVO gemeenten een dienstverleningsovereenkomst. Hierbij wordt op begrotingsbasis een inschatting gemaakt van de af te nemen diensten. De helft van het begrootte bedrag wordt aan het begin van het jaar betaald en na afloop van het kalenderjaar vindt op basis van de werkelijke afname een verrekening plaats. Bij voortzetting van het afnemen van de diensten van de GKB wordt dit systeem van voorschotbetaling en jaarafrekening op basis van werkelijk verrichte diensten voortgezet. Hierbij zijn de door de Stichting (Bestuur en Raad van Toezicht) vast te stellen tarieven dan de rekenbasis. Het is naar de toekomst toe aan het Bestuur en de Raad van Toezicht om toe te zien dat de Stichting minimaal een nul resultaat behaalt. Op basis van de opgestelde financiële analyse is dit haalbaar. Ter versterking van de financiële positie van de stichting wordt, zoals eerder vermeld, een weerbaarheidsvermogen meegegeven.

Bijdrage aan Global Goals (SDG)

Geen armoede

Bijlage(n)

- Intentieverklaring (Openbaar)
- Brief van 17 oktober 2023 (Openbaar)
- Brief van 6 februari 2024 (Openbaar)
- Juridische analyse (Openbaar)
- Financiële analyse (Openbaar)

RAADSBESLUIT

Onderwerp	Ondertekening Intentieverklaring GKB
Openbaarheid	Openbaar
Zaaknummer	2024-008730
Datum voorstel college	19 maart 2024

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders,

BESLUIT

1. Kennis te hebben genomen dat er een intentieverklaring is afgegeven aan de GKB om de samenwerking voort te zetten per 1 januari 2025 en de voorkeur uit te spreken om zitting te nemen in de Raad van Toezicht

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering.
Datum:

Namens de gemeenteraad van Westerveld,

Griffier
R. Weernekers

Voorzitter
H. Jager